

סוגיות בפסיכותרפיה פורנזית למגמה הקלינית 73-954-01
שם המרצה: פרופ' יעל אידיסי

סוג הקורס: סדנא
שנת לימודים: תשפ"א סמסטר: ב היקף שעות: 2 ש"ס
אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרת הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

מטרת הסדנא לספק מסגרת תיאורטית ויישומית לסטודנטים המתנסים בעבודה טיפולית במסגרת הפרקטיקום הקליני והפורנזי כחלק מהכשרתם כקרימינולוגים קליניים. הסדנא תתמקד בדילמות הקשורות לעבודה טיפולית בכלל, ועם אוכלוסיות פורנזיות, בעיקר, זאת דרך הצגת מקרים טיפוליים ודילמות טיפוליות, על ידי המרצה והסטודנטים.

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

הקורס יכלול נושאים תיאורטיים וקליניים- יישומיים הקשורים לפסיכותרפיה עם מטופלים פורנזיים. יידונו הנושאים הבאים: השלכות העבודה עם מטופלים פורנזיים על המטפלים: טראומטיזציה מכלי שני, עייפות מחמלה, שחיקה, וקאונטר-טרנספרנס; סוגיות של חשיפה עצמית; יצירת ברית טיפולית ועוד

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

בשלושה- ארבעה המפגשים הראשונים יוצגו על ידי המרצה שני נושאים מרכזיים הקשורים בעבודה עם אוכלוסיות פורנזיות

בשיעור הרביעי (או במפגש אחר) יוזמן מרצה אורח, קרימינולוג קליני העובד עם אוכלוסיות פורנזיות ויצג דילמה עמה התמודד/מתמודד במסגרת עבודתו.

החל מהשיעור החמישי ואילך כל סטודנט או זוג סטודנטים יעלו לדיון סוגיות ודילמות הקשורות לעבודה עם אוכלוסיות מטופלים פורנזיים.

דוגמאות לנושאים שיידונו:

סוגיות משפטיות וחוקיות; השימוש באחיזה ככלי התערבותי עם ילדים; חובת דיווח סודיות רפואית, יתרונות, מגבלות והשלכות; מידת חשיפה בטיפול; מגע בטיפול עם אוכלוסיות פורנזיות; סוגיות מגדריות בטיפול פורנזי; התערבויות בכפייה- אשפוז כפוי/טיפול כפוי; מטרות טיפוליות בעבודה עם עבריינים ועם קורבנות; מוטיבציה בטיפול של מטופלים פורנזיים; המקום של אמפטיה בעבודה עם תוקפים; סוגית הנאמנות; יעילות הטיפול תחת התניה שיפוטית; אחריות משפטית של עבריינים; דרכי התערבות עם אנשים המאובחנים כפסיכופטים; עבודה עם מכחישים; סוגיות של אמון.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)
בהתאם לנושאים שהתלמידים יציגו מתוך עבודת השדה שלהם.

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	פסיכותרפיה פורנזית היבטים תיאורטיים ויישומיים	פריטים 9 ; 6 ; 4	
3-2	חשיפה עצמית יזומה בטיפול באוכלוסייה פורנזית	3	
4	דילמה טיפולית/אבחונית מהשדה		הזמנת מרצה אורח, קרימינולוג קליני שעובד בשדה עם אוכלוסייה פורנזית
14-5	הצגת דילמות טיפוליות על ידי הסטודנטים		

ג. חובות הקורס:

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם:

הקורס מיועד לתלמידי שנה א' במגמה הקלינית

דרישות הקורס

1. השתתפות פעילה
2. רפרט (בזוגות) העלאת דילמה/ סוגיה הקשורה לטיפול ואבחון במטופלים פורנזיים מההתנסות המקצועית האישית תוך התייחסות להיבטים תיאורטיים ויישומיים –
3. הגשת עבודה על בסיס הסוגיה שהוצגה ברפרט.

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):

השתתפות פעילה כולל הצגת דילמה/סוגיה/מקרה 40%

עבודה 60%

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

Prins, H. (2016). *Offenders, deviants or patients: An introduction to clinical criminology* (5th Ed.). London & New York: Routledge.

1. אידיסיס, י' וורד, ט' (2010). העברה והעברה נגדית בעבודה עם עברייני מין. בתוך: מ. שחורי, ש. בן דוד ומ. חובב (עורכים). *טיפול בעברייני מין בישראל אתגרים בזיהוי, באפיון ובמענה טיפולי* (עמ' 69-92). ירושלים: הוצאת "כרמל".
2. אידיסיס, י' וזסלבסקי, נ' (2014). טראומטיזציה מכלי שני, השפעות העבודה הטיפולית על מטפלות בעברייני מין, מטפלות בקורבנות תקיפה מינית ומטפלות בכלל. *צוהר לבית הסהר, 16*, 135-147.
3. פרקש-צ'ין ח. ואידיסיס, י (בדפוס). חשפה עצמית יזומה של המטפל: תרומתם של סגנון ההתקשרות של המטפל, מידת היציבות והמוחצנות באישיותו ומאפייני המטופל. *חברה ורווחה*.
4. Brodsky, S.L., & Lichtenstein, B. (1999). Don't ask questions: A psychotherapeutic strategy for treatment of involuntary client. *American Journal of Psychotherapy*, 53, 215-220.
5. Cordess, C., Riley, W., & Welldon, E. (1994). Psychodynamic forensic psychotherapy, an account of a day release course. *Psychiatric Bulletin*, 18(2), 88-90.
6. Cox, M. (1994). Manipulation. *The Journal of Forensic Psychiatry*, 5(1), 9-13.
7. Halevi, E. & Idisis, Y. (2018). Who saves the savior? Differentiation of self as an indicator for resisting vicarious traumatization. *Psychological Trauma: Theory, Research, Practice, and Policy*, 10(6), 698-705.
8. Weiss, M.J. (1998). Some reflections on counter-transference in the treatment of criminal, *Psychiatry*, 61, 172-177.
9. Willshire D., & Brodsky, S.L. (2001). Toward a taxonomy of unwillingness: Initial steps in engaging the unwilling client. *Psychiatry, Psychology and Law*, 8, 154-160.
10. Winnicott, D. (1949). Hate in the counter-transference. *International Journal of Psycho-Analysis*, 30, 69-74.